

**2023 ОНЫ ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ**
(Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар)

оны 06 дугаар сарын .... -ны өдөр

..... сумын нэр

Бүтэц	№	Бодлогын баримт бичигт тусгагдсан, болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин	Төлөвлөсөн онд хүрэх түвшин	Зарцуулсан төсөв	Хариуцах байгууллага	Хувь
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 1. Байгалийн баялаг, байгаль орчин, аялал жуулчлал									
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, орчны бохирдлыг бууруулах									

Арга хэмжээ		Нам даралтын зуухны тоог бууруулах	Нам даралтын зуухны бууралт	тоо					
		Гэр хорооллын бүсэд сайжруулсан ариун цэврийн байгууламж, эко жорлонг нэмэгдүүлэх	Гэр хорооллын сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжтай өрхийн эзлэх хувь	Хувь					
		Бүх нийтийн цэвэрлэгээг зохион байгуулах	Цэвэрлэсэн талбайн хэмжээ	Га					
		Төв суурин газрын төвлөрсөн хогийн цэгийн талбайг шууж, булшлах	Тухай жилд шууж булшилсан талбайн хэмжээ	Га					
		Ангилан ялгах хогийн савны тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдүүлсэн хогийн савны тоо	Тоо					
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Усны нөөцийг бохирдол, хомсдолоос хамгаалах									
Арга хэмжээ		Цэвэршүүлэх төхөөрөмжийг ус хангамжийн 8 эх үүсвэрт суурилуулах	Тухайн жилд суурилуулсан төхөөрөмжийн тоо	тоо					

		Усны сан бүхий газарт хамгаалалтын бүс тогтоох, тэмдэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Тэмдэгжүүлсэн булгийн тоо	тоо					
		Булгийн эхийг хашиж хамгаалах, тохижуулах ажлыг зохион байгуулах	Хашсан булгийн тоо	тоо					
Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 Ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх									
Зорилт		Ногоон байгууламжийн хэмжээ 2020 онд 369.4 га байсныг 2024 онд 569.4 га-д хүргэж, ургалтын хувийг нэмэгдүүлнэ.	Ногоон байгууламжийн хэмжээ	га					
			Ургалтын хувь	Хувь					
Арга хэмжээ		Тухайн жилийн сумдын ГЗБ-ын төлөвлөгөөнд ногоон байгууламж хийх газрын байршил, талбайн хэмжээг тусган батлуулах	Батлуулсан сумын тоо	Тоо					
		Төв суурин газрын ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	Тухайн жилд нэмэгдсэн ногоон байгууламжийн хэмжээ	Га					
Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Газрын доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх									
Зорилт		Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн нийт газарт ногдох нөхөн сэргээсэн талбайн эзлэх хувь 2020 онд 8.3 байсныг 2024 онд 24.6 хувь болгоно.	Нөхөн сэргээсэн талбайн эзлэх хувь	Хувь					
Арга хэмжээ		Уул уурхайн болон бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт техникийн нөхөн сэргээлтийг 80 га-р нэмэгдүүлэх	Техникийн нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	Га					
		Уул уурхайн болон бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газарт биологийн нөхөн сэргээлтийг 20 га-р нэмэгдүүлэх	Биологийн нөхөн сэргээсэн талбайн хэмжээ	Га					

		Уул уурхайн төслийн байгаль орчныг хамгаалах, биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний үр өгөөжийг нэмэгдүүлэх	үр өгөөжийг нэмэгдүүлсэн төслийн тоо	Тоо					
		Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн үйл ажиллагаанд жилд 2-оос доошгүй удаа нутгийн захиргааны болон хууль хяналтын байгууллагуудын нэгдсэн шалгалт явуулж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж тодорхой ажил зохион байгуулах	Нэгдсэн хяналт шалгалтын тоо	тоо					
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5 Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн сүлжээг өргөжүүлэх									
Зорилт		Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээ 2020 онд 27 хувь байсныг 2024 онд 33.8 хувьд хүргэнэ.	Нийт газар нутагт эзлэх хувь	хувь					
Арга хэмжээ		Улсын тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Улсын тусгай хамгаалалттай нутгийн хувь	хувь					
		Аймгийн хэмжээнд биологийн олон янз байдлын тооллого, судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Тооллого хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/					
			Судалгаа хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/					
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 6 Биологийн олон янз байдлыг зохистой ашиглах, хамгаалах									
		Аймгийн хэмжээнд биологийн олон янз байдлын тооллого, судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Тооллого хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/					
			Судалгаа хийгдсэн эсэх	/Тийм-1, үгүй-0/					
		Байгалийн ашигт ургамлыг хамгаалж, тарималжуулах.	Тухайн жилд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тоо	Тоо					
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 7 Аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх									
Зорилт		Гадаад, дотоод жуулчдын тоог 40000-д хүргэнэ.	Тухайн жилийн жуулчдын тоо	тоо					

Арга хэмжээ		Аялал жуулчлалын гол бүс нутгийг түшиглэсэн аялал жуулчлалын төв, цогцолборыг төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, гадаадын хөрөнгө оруулалтаар байгуулахыг бодлогоор дэмжиж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Жуулчин хүлээн авах хүчин чадал	Ор хоног					
		Аялал жуулчлалын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжүүдэд үйлчилгээний стандартыг хэрэгжүүлэх	Стандартын хэрэгжилтийн үнэлгээ	Хувь					
		Жуулчдын голлон зорих газруудыг тохижуулж, эко ариун цэврийн байгууламж бүхий отоглох цэгүүдийг байгуулах	Байгуулагдсан отоглох цэгийн тоо	Тоо					
		Нутгийн иргэдэд түшиглэсэн жуулчин хүлээн авах малчин өрхийн нэгдсэн сүлжээг бий болгож дэмжлэг үзүүлэх	Хамрагдсан малчин өрхийн тоо	Тоо					
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 2. Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалт									
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Барилга, хот байгуулалтын бодлого хэрэгжүүлэх									
Зорилт		2024 он гэхэд 15 сумыг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болгоно.	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болсон сумын тоо	Тоо					
		Сумдын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх	Тухайн жилд хөрөнгө нь шийдвэрлэгдсэн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тоо	тоо					
Арга хэмжээ		6 сумын усан хангамж, ариутгах татуурга, барилга, байгууламжийн ажлын зургийн даалгавар батлуулах	Батлуулсан ажлын зургийн даалгаврын тоо	тоо					
			Хүлээн авсан ажлын зураг, төсвийн тоо	тоо					

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 Газрын харилцааны бодлого хэрэгжүүлэх

Зорилт	1	Газрын маргааны асуудал 71 байсныг 2024 онд 35 болгон бууруулна.	Шийдвэрлэсэн газрын маргааны бууралт	Тоо	71	44		
Арга хэмжээ	1	Өвөлжөө, хаваржааны газрын маргаантай газрыг сумын тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгаж, шийдвэрлэх	Сумын газар зохион байгуулалтын тухайн жилийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан өвөлжөө хаваржааны тоо	Тоо	0	7		
	2	Аймаг хоорондын хил дамнан олгогдсон өвөлжөө, хаваржааны газрын маргааныг шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авах	Тухайн жилд шийдвэрлэсэн маргааны тоо	Тоо	0	3		

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 3. Аймгийн эдийн засаг, нийгмийн асуудлаар бие даан шийдвэр гаргах, сумдын үйл ажиллагааг зохицуулах, хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангаж, хяналтыг хэрэгжүүлнэ.

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын болон гадаад бодлогын үзэл баримтлалд нийцсэн, гадаад бодлогын нэгдмэл байдлыг баримтлан аймгийг гадаадад төлөөлөн, гадаад ажил арга хэмжээг оновчтой төлөвлөх, үр дүнтэй зохион байгуулна.

Арга хэмжээ	1	Гадаад хамтын ажиллагаатай муж, хот, олон улсын төслийн байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх	Нэмэгдүүлсэн улс, орнуудын муж, хотын тоо	Тоо	2	5		
			Шинээр нэмэгдсэн олон улсын төслийн байгууллагын тоо	Тоо	7	10		
	2	БНХАУ-ын Баяннуур, БНСУ-ын Гуяанг хоттой байгуулсан санамж бичгийн хүрээнд хамтарсан ажил, арга хэмжээ зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулах арга хэмжээний тоо	Тоо	0	2		
	3	Төрийн албан хаагчдыг Гадаадад сургах, туршлага	Тухайн жилд хамрагдсан	Тоо	21	30		

		судлах арга хэмжээнд хамруулах	албан хаагчдын тоо						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Аймгийн хэмжээний нутгийн захиргааны байгууллагуудын хүний нөөцийн бодлогыг төлөвлөх, сургах, давтан сургах, мэргэшүүлэх, сонгон шалгаруулах, нийгмийн баталгааг хангах, төрийн албаны хууль, ёс зүйн хэм хэмжээг хэвшүүлэх									
Зорилт	1	Орон нутгийн төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулах, дутагдалтай мэргэжлийн боловсон хүчний хангалтыг нэмэгдүүлнэ.	Тухайн байгууллага д 3-аас дээш жил ажиллаж байгаа ТАХ-ийн дундаж хувь	Хувь	62	65			
			Дутагдалтай мэргэжлийн боловсон хүчний хангалтын хувь	Хувь	64.9	80			
	1	Орон нутагт хэрэгцээтэй боловсон хүчнийг бэлтгэх	Гэрээ байгуулсан оюутны тоо	Тоо	10	40			
	2	Төрийн албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангаж дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэг авсан төрийн албан хаагчийн тоо	Тоо	0	150			
	3	Төрийн албан хаагчдыг тогтмол сургалтад хамруулах	Сургалтад хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	1600	1800			
Үндсэн чиг үүрэг: 3 Төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагуудын талаар төрөөс баримтлах бодлого, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах, Төрийн удирдлагын манлайллыг хэрэгжүүлэх, нутгийн захиргааны байгууллагын үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох									
Зорилт	1	Ил тод байдлын аймгийн үнэлгээний үзүүлэлтийг 2019 онд 75 хувьтай байгааг 2024 онд 87 хувьд хүргэнэ.	Ил тод байдлын үзүүлэлт	хувь	75	84			
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 4 Нутаг дэвсгэр, хүн амын аюулгүй байдал									

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Батлан хамгаалах хууль тогтоомж, бодлогыг орон нутагт хэрэгжүүлэх, сурталчлах								
Зорилт	1	Батлан хамгаалах хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг 85 хувьд хүргэнэ.	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	65	80		
Арга хэмжээ	1	Цэргийн тоо бүртгэл, цэрэг татлагын үйл ажиллагааг зохион байгуулах	Хяналтын тооны биелэлтийн хувь	хувь	90	96		
	2	Бүх шатны Засаг дарга, Тамгын газрын дарга, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүн, орон нутгийн цэрэг, хамгаалалтын нэгжийн цэргийн сургалт зохион байгуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	81	84		
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг удирдан, зохион байгуулах								
Арга хэмжээ	1	Гамшгаас хамгаалах ангиллын сургалтыг орон нутгийн нийт хүн амын 30 хувийг хамруулах	Сургалтад хамрагдсан хүн амын эзлэх хувь	Хувь	12	25		
	2	Хулд суманд Эрэн хайх, аврах бүлгийг байгуулах	Эрэн хайх, аврах бүлгийг байгуулсан эсэх	Тийм-1, үгүй-0	0			
	3	Гамшигтай тэмцэх чадавхыг нэмэгдүүлж, жил бүр 6-аас доошгүй суманд дадлага сургууль үзлэг зохион байгуулах	Дадлага, сургууль зохион байгуулагдсан тоо	тоо	6	6		
	4	Гамшигтай тэмцэхэд шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлэх	Тоног төхөөрөмжийн хангалт	Хувь	65	74		
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 Хууль ёс, нийгмийн хэв журам, аюулгүй байдлыг хангах, иргэдийн эрх, эрх чөлөөг хамгаалах								

Арга хэмжээ	1	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас хохирсон иргэдэд үйлчлэх түр хамгаалах байртай болох	Түр хамгаалах байртай болсон эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0	-		
	4	Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулах	Мал хулгайлах гэмт хэргийн бууралт	Тоо	29	24		
Арга хэмжээ	1	Сум, байгууллагын архив, албан хэрэг хөтлөлт хариуцсан албан хаагчдыг мэргэжлийн сургалтад үе шаттай хамруулах	Тухайн жилд хамрагдсан албан хаагчдын тоо	Тоо	5	25		
	2	Сум, байгууллагыг архив, албан хэрэг хөтлөлтийн чиглэлээр арга зүйгээр хангах	Тухайн жилд арга зүйгээр хангагдсан сум, байгууллагын тоо	тоо	8	15		
	3	Сум, байгууллагууд архивд зориулалтын нягтруулсан шүүгээ болон тавиуртай болгох	Нягтруулсан шүүгээ, тавиуртай болсон сум, байгууллагын тоо	тоо	18	35		
	Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 5 Нутаг дэвсгэрийн хөгжлийн төлөвлөлт, төсөв санхүү, статистик							
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 Бодлогын баримт бичгийг оновчтой төлөвлөж, хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх								
	6	Сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд явцын хяналт шинжилгээ хийх	Хяналт шинжилгээ хийсэн тоо	Тоо	1	2		
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 Нутаг дэвсгэртээ татварын бодлогыг хэрэгжүүлэх								
Арга хэмжээ	1	Улс, орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг жил бүр 100 хувь биелүүлэх	Төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийн хувь	Хувь	100	100		

	2	Татварын тайлан буюу цахимаар ирүүлбэл зохих тайлангийн хувийг нэмэгдүүлэх	Цахимаар ирүүлсэн тайлангийн хувь	Хувь	81.8	91		
	3	Татвар төлөгчийн төрлийн тоог нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Татвар төлөгчийн төрлийн тоо	тоо	4350 5	46115		
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 Орон нутгийн төсвийн бодлогыг хэрэгжүүлэх								
Зорилт	1	Төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг нэгдсэн удирдлагаар хангаж төсвийн ил тод байдал, сахилга батыг сайжруулна.	Шилэн дансны хэрэгжилтийн дундаж хувь	хувь	91,3	96		
			Зөрчилгүй дүгнэлтийн тоо	100	105	120		
Арга хэмжээ	1	Төсвийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг зохион байгуулж төрийн сангийн төлбөр тооцоог үе шаттайгаар цахимжуулах	Цахимжуулсан сумдын тоо	тоо	0	15		
	3	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах	Шилэн дансанд хийсэн явцын хяналтын тоо	Тоо	4	4		
	4	Бүх шатны төсөв захирагч нарыг мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулах	Тухайн жилд зохион байгуулах сургалтын тоо	2	3	6		
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 Статистикийн бодлого, үйл ажиллагааг орон нутагт хэрэгжүүлэх								
Арга хэмжээ	1	Албан ёсны Статистик мэдээлэл үзүүлэлтийг тооцох захиргааны болон албан ёсны статистик мэдээг цуглуулах, боловсруулах, дамжуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	100	100		
	2	Цахим хуудсаар дамжуулан хэрэглэгчдийг статистикийн мэдээллээр хангах	Гаргасан танилцуулга, инфографикийн тоо	Тоо	36	42		

			Цахим хуудасны хандалтын тоо	тоо	101000 1	1283206			
	3	Тооллого судалгаа явуулах	Тухайн жилд зохион байгуулсан тооллого судалгааны тоо	Тоо	4	3			

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 6 Орон нутгийн дэд бүтэц

Үндсэн чиг үүргийн нэр:1 , орон нутгийн чанартай авто зам

Зорилт	1	Аймгийн хэмжээнд хатуу хучилттай авто замын урт 2020 онд 17.7 км байсныг 2024 онд 25.9 км-т хүргэн замын арчилгаа, засварыг 80 хувь сайжруулна.	Хатуу хучилттай авто замын урт	км	17,7	24,2			
			Зам арчилгаа, засварын гүйцэтгэлийн хувь	хувь	30	70			
Арга хэмжээ	1	Сайнцагаан, Сайхан-Овоо, Дэлгэрхангай сумдын төвийн хатуу хучилттай авто замын ажлын зураг, төсвийг хийлгэх	Зураг, төсөв хүлээн авсан тоо	тоо	2	5			
			Хүлээн авсан зураг, төсвийн тоо	тоо	2	8			
	2	Сайнцагаан, Дэрэн, Хулд, Луус, Өлзийт сумын төвийн 0,4кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам сүлжээний ажлын зураг төсөв боловсруулан хүлээн авах	Хөрөнгийн асуудал шийдвэрлэсэн сумдын тоо	тоо	10	15			

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 8 Хөдөлмөр, нийгмийн хөгжил хамгаалал

Үндсэн чиг үүргийн нэр:1 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ

Зорилт	1	Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай өрхийн ажил эрхлэхгүй байгаа насанд хүрсэн иргэний байнгын ажлын байр 2020 онд 14 хувь	Байнгын ажлын байртай иргэдийн эзлэх хувь	Хувь	14	28			
--------	---	---	---	------	----	----	--	--	--

		байсныг 2024 онд 34 хувьд хүргэнэ.							
Арга хэмжээ	1	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдийг ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөгөө өгөх үйлчилгээнд хамруулах	Тухайн жилд мэргэжлийн чиг баримжаа олгох зөвлөгөө үйлчилгээнд хамрагдсан иргэний хувь	Хувь	10	10			
	2	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдийг мэргэжил эзэмшүүлэх, ур чадварыг ахиулах сургалтад хамруулах	Тухайн жилд сургалтад хамрагдсан иргэний хувь	Хувь	1	15			
	3	310 ба түүнээс доош оноотой өрхийн хөдөлмөрийн чадвартай иргэдээс жил бүр байнгын ажлын байранд зуучлах.	Тухайн жилд ажлын байранд зуучилсан иргэний хувь	Хувь	14	15			
Үндсэн чиг үүргийн нэр:2 Хөдөлмөр эрхлэлт									
Зорилт	1	2019 оны байдлаар ажиллаж байгаа 22040 иргэний байнгын ажлын байрыг 2 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Байнгын ажлын байраар хангагдсан иргэдийн хувь	Хувь	71,1	72,6			
Арга хэмжээ	1	Иргэдийг хөтөлбөр арга хэмжээнд хамруулж 2024 онд 150 ажлын шинэ байр бий болгох	Шинэ ажлын байраар хангагдсан хүний тоо	Тоо	59	169			
	2	Бүртгэлтэй ажил хайж байгаа иргэдээс сул чөлөөтэй байнгын ажлын байранд 300 иргэнийг нэмж зуучлах	Зуучилсан иргэний тоо	Тоо	198	423			
	3	Хөдөлмөр эрхлэх төсөлд 180 иргэнийг нэмж хамруулан, байнгын ажлын байртай болгох	Төслийн үр дүнд бий болсон ажлын байрны тоо	Тоо	173	278			
Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх									

Зорилт	1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангаагүйгээс үүдэлтэй үйлдвэрлэлийн ослыг бууруулж 2019 онд 4 байсныг 2024 онд байхгүй болгоно.	Үйлдвэрлэлийн ослын тооны бууралт	тоо	4	1		
Арга хэмжээ	1	ХАБЭА-н орон нутгийн зөвлөлийн гишүүдийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах	Тухайн жилд зохион байгуулах сургалтын тоо	Тоо	2	3		
	2	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандартыг хэрэгжүүлэх	Стандарт нэвтрүүлсэн ААНБ-ын тоо	Тоо	2	5		
Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Хөдөлмөрийн харилцааг зохицуулах								
Зорилт	1	ААНБ-д хөдөлмөрийн харилцаан дахь дотоодын хяналтын ажлыг 2020 онд хийгддэггүй байсныг 2024 онд 40 хувьд хүргэж сайжруулна.	Хөдөлмөрийн харилцааны чиглэлээр дотоод хяналт хийж хэвшсэн байгууллагын эзлэх хувь	хувь	0	30		
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5 Хүн амын хөгжил, хамгаалалын асуудал								
Зорилт	1	Ахмадад ээлтэй сум, баг, байгууллага 2019 онд 24 байсныг 2024 онд 36-д хүргэнэ.	Ахмадад ээлтэй болсон сум, баг, байгууллагын тоо	Тоо	24	33		
Арга хэмжээ	1	Ахмад настнуудыг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ, оношилгоонд тогтмол хамруулах	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээ оношилгоонд хамрагдсан ахмад настны эзлэх хувь	Хувь	37.2	50		
	2	Ахмад настнуудыг нас, бие бялдрынх нь онцлогт тохирсон алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамруулах	Алхалт, дасгал хөдөлгөөнд хамрагдсан	Тоо	1200	1385		

			ахмад настны тоо						
Зорилт	3	Хүүхдийн эсрэг хүчирхийлэл 2019 онд 1,13 хувь байсныг 2024 онд 0,73 хувь болгож бууруулна.	Хүчирхийлэлд өртсөн хүүхдийн хувь	Хувь	1,13	0,83			
	1	Хүүхдийн өөрөө удирдлагын байгууллага, клубийн үйл ажиллагааг дэмжих	Дэмжлэг авсан ХӨУБ, клубийн тоо	Тоо	90	170			
			Хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	Хувь	15	45			
	2	10-17 насны хүүхдүүдэд зориулсан “Миний ертөнц” хөгжлийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөрт хамрагдсан хүүхдийн хувь	Хувь	85	100			
	3	“Хүчирхийлэлгүй аймаг” 4 жилийн нөлөөллийн аян өрнүүлэх	Тухайн жилд аян зохион байгуулсан сумдын тоо	Тоо	0	15			
	4	Хүүхдийн осол гэмтэл, болзошгүй эрсдэл, цахим орчны сөрөг нөлөөлөл, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	Хамрагдсан хүүхэд, эцэг эхийн тоо	Тоо	50	2000			
	4	Залуучуудын нийгмийн хөгжилд оролцох хувийг 2019 онд 22.3 байсныг 2024 онд 45 хувьд хүргэнэ.	Залуучуудын оролцооны хувь	Хувь	22.3	40			
	1	Сумдын залуучуудын хөгжлийн салбар зөвлөлд арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх	Тухайн жилд арга зүйн дэмжлэг үзүүлсэн тоо	Тоо	-	5			

	2	Залуучуудын хөгжлийг дэмжих хөтөлбөрийг үндэсний хэрэгжүүлэх хяналт тавьж ажиллах	Хэрэгжилтийн хувь	Хувь	80	95		
	3	14-35 насны залуучуудад сургалт, сурталчилгаа нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах	хамрагдсан залуучуудын эзлэх хувь	Хувь	25	40		
Зорилт	5	Гэр бүл салалтыг 2019 онд 1,5 хувь байгааг 2024 онд 1,2 хувьд хүргэж бууруулна.	Гэр бүл салалтын хувь	хувь	1,5	1,275		
	1	Зорилтот бүлгийн гэр бүлд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Эрсдэл өрхийн бууралт	Тоо	684	594		
	2	Хүүхдийн өмнө үүрэг хүлээгчдийг чадваржуулах сургалт зохион байгуулах	Хамрагдалтын хувь	Хувь	80	95		

Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 9 Хүн амын нийгэм-соёлын үйлчилгээ

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1 Биеийн тамир, спортыг хөгжүүлэх

Зорилт	1	Нийтийн биеийн тамираар тогтмол хичээллэгчид 2019 онд 25193 байсныг 2024 онд 28105-д хүргэнэ.	Нийтийн биеийн тамираар тогтмол хичээллэгчдийн тоо	Тоо	25193	27377		
Арга хэмжээ	1	Иргэдийг эрүүл амьдралын идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллүүлэх	Идэвхтэй дасгал хөдөлгөөнөөр тогтмол хичээллэгчдийн тоо	Тоо	8125	11285		

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2 Орон нутгийн хэмжээнд жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах

Зорилт	1	Эрэгтэйчүүдийн дундаж наслалтыг 2019 онд 71 байгааг 2024 онд 71,8-д хүргэнэ.	Өмнөх жилээс нэмэгдүүлсэн хувь	хувь	71	71,7		
--------	---	--	--------------------------------	------	----	------	--	--

	2	Төрийн албан хаагч эрэгтэйчүүдийг эрүүл мэндийн үзлэгт жил бүр хамруулах	Эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан эрэгтэй албан хаагчдын хувь	Хувь	30	60			
	3	Хөвгүүд, эрэгтэйчүүдийн эрүүл зөв аж төрөх мэдлэг, хандлага, дадлыг төлөвшүүлэх арга хэмжээг жил бүр зохион байгуулах	Хөвгүүд, эрэгтэйчүүдийг хамруулсан үйл ажиллагааны тоо	тоо	1	3			
			Эрүүл мэндийн үзлэгт хамрагдсан эрэгтэй оюутны тоо	Хувь	90	100			

Үндсэн чиг үүргийн нэр:3 Соёл, урлагийг хөгжүүлэх

Зорилт	1	Аймгийн ДНБ-д соёл урлагийн салбарын эзлэх хувь 2019 онд 0.61 хувь байсныг 2024 онд 0.77 хувьд хүргэнэ.	ДНБ-нд эзлэх өсөлтийн хувь	хувь	0.61	0.73			
--------	---	---	----------------------------	------	------	------	--	--	--

Арга хэмжээ	1	Соёл, урлагийн салбарын насжилт өндөртэй барилга байгууламжийг шинэчлэх	Тухайн жилд шинээр баригдсан барилгын тоо	Тоо	0	1			
	2	Соёл, урлагийн салбарыг мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангах	Соёл, урлагийн салбарын мэргэжилтэй ажилтны эзлэх хувь	Хувь	60	66			
	3	Соёл, урлагийн салбарын ажилтнуудын амьдрах нөхцөлийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэгт хамрагдсан ажилтны тоо	Тоо	0	2			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 4 Соёлын өвийг хамгаалах

Зорилт	1	Бүртгэн баримтжуулж, хамгаалалтад авсан соёлын биет өв 269 байгааг 285-аар нэмэгдүүлнэ.	Хамгаалалтад авсан соёлын биет өвийн тоо	Тоо	269	462			
	2	"Дуу хуурын өлгий" нутгийн онцлог өв соёлыг ирээдүй хойч үедээ өвлүүлэн, залгамж халааг бэлтгэх	Зохион байгуулах дугуйлангийн төрөл	Тоо	25	26			
			Дугуйланд хамрагдсан хүүхдийн тоо	Тоо	393	430			
	3	Аймгийн түүхэн онцлог ёс заншил, зан үйл, өв уламжлал, түүх, соёлын дурсгалуудыг шингээсэн баримтат өвийг бий болгох	Баримтат уран сайхны кино хийсэн эсэх	Тийм-1 үгүй-0	0	-			
Зорилт	2	2020 онд аймгийн нийт өрхийн 38.1 хувь нь угийн бичиг хөтөлж байгааг 2024 онд 24 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Угийн бичгээ хөтөлсөн өрхийн эзлэх хувь	Хувь	38.1	56.1			
Арга хэмжээ	1	Иргэдийн угийн бичиг хөтлөх мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх	Сургалт, мэдээлэлд хамрагдсан иргэдийн тоо	Тоо	8149	11149			
	2	Угийн бичиг хөтлөх ажлын үр дүнг үнэлж, дүгнэх	Дүгнэх үйл ажиллагааг зохион байгуулсан эсэх	Тийм-1 Үгүй-0	0	1			
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 5 Хүн амд боловсролын үйлчилгээ үзүүлэх									
	1	Сургуулийн өмнөх боловсролын		Хувь	72.5	75			

Арга хэмжээ		хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх	СӨБ-ын хамран сургалтын хувь						
	3	Шаардлагатай сумдад хувилбарт сургалтыг зохион байгуулах	Хувилбарт сургалтад хамрагдсан хүүхдийн тоо	Тоо	-	350			
			Шинээр нэмж ашиглалтад оруулсан гэр цэцэрлэгийн тоо	тоо	5	1			
4	ЕБС-ийн бага, суурь боловсролын хамран сургалтыг нэмэгдүүлэх	Бага, суурь боловсролын хамран сургалтын хувь	Хувь	91.6	95.5				
	9	Гадаад хэл болон байгалийн ухааны судлагдахууны багш нарыг гадаад улсад болон дотоодод урт хугацаанд мэргэжил дээшлүүлэх	Мэргэжил дээшлүүлсэн багшийн тоо	Тоо	4	10			
	10	12-р ангийн сурагчдад ажил мэргэжлийн баримжаа олгох сургалт, зөвлөгөө, сорилыг үе шаттай зохион байгуулах	ЭЕШ-ын 10 хичээлийн дундаж оноо	Оноо	498,4	504			
	11	Чадварлаг багш арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	Хувь	-	80			
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 6 Хүн амын эрүүл мэндийг хамгаалах, дэмжих									
	1	Сумдын эрүүл мэндийн төвүүдийг мобайл технологиор хангах	Хангагдсан сумдын тоо	Тоо	4	4			

Арга хэмжээ	3	Эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдийн автомашины парк шинэчлэлт, багийн эмч нарын унааг үе шаттай хийж, түргэн тусламжийн автомашиныг яаралтай тусламжийн тоног төхөөрөмжөөр тоноглох	Автомашины хангалт	Хувь	90	94			
			Тоногдсон автомашин	Тоо	1	2			
			Багийн эмчийн унаа	Тоо	1	10			
Зорилт	2	Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний чанарын үзүүлэлтийг 2020 онд 83.0 байсныг 2024 онд 85.0 хүргэнэ.	Чанарын үзүүлэлт	Хувь	83.0	84.5			
	1	Явуулын тусламж, үйлчилгээгээр алслагдсан сум багийн иргэдийг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулах	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан иргэдийн эзлэх хувь	Хувь	29.7	32.5			
			Өвчлөл илэрсэн иргэдийн эрүүлжилтийн хувь	Хувь	26.0	29.0			
	3	Олон улсын эмнэл зүйн UP TO DATE программыг эмч бүр	Ашиглалтын хувь	Хувь	0	100			

		ашиглах, алсын зайн оношилгоо, зөвлөгөө авах нөхцөлийг бүрдүүлж эмч нарыг компьютер тоног төхөөрөмжөөр хангах	Хангалтын хувь	Хувь	45	100			
	4	Эхийн эндэгдэлгүй ажиллаж, хүүхдийн тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулж 5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах	Эхийн эндэгдэл /100 000 амьд төрөлт/	Просантим иль	0	0			
			5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /1000 амьд төрөлт/	Промиль	10.0	9.3			
Зорилт	3	Халдварт бус өвчлөлийн түвшин 2020 оны 7441.5 байсныг 2024 онд 7241.5 болгож бууруулна.	10000 хүн амд ногдох халдварт бус өвчлөлийн түвшин	Промиль	7441.5	7291.5			
	1	Иргэн, өрх гэр бүл, байгууллага, хамт олонд түшиглэн эрүүл мэндэд ээлтэй орчин бүрдүүлэх	Эрүүл мэндийг дэмжигч эрүүл мэндээ дээдлэгч иргэний тоо	Тоо	37	46			
			Хог хаягдлын автоклаваар хангагдсан ЭМБ-ын тоо	Тоо	0	9			

	2	Хүн амын дунд өвчлөл, нас баралтын тэргүүлэх шалтгаан болж буй өвчлөлийг бууруулах олон талт арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх .	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулсан хүн амын хувь	Хувь	29.7	33.8			
			Эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтын хувь	Хувь	57.8	65.0			
			Эрүүл мэндийн боловсрол олгосон хүн амын эзлэх хувь	Хувь	59.4	74.4			
	3	Нийгмийн эрүүл мэндийн онцгой байдлын үеийн нөөцийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээ шуурхай авах чадавхыг бүрдүүлэх, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, дархлаажуулах үйл ажиллагааг өргөжүүлэх.	Гамшгийн үеийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нөөцийн хангалтын хувь	Хувь	50.0	58.0			
			Гамшгийн үеийн тоног төхөөрөмжийн хангалтын хувь	Хувь	78.0	85.0			
			Дархлаажуулалтын хамралтын хувь	Хувь	94.4	96.0			
Ерөнхий чиг үүргийн нэр: 10 Хүнс, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэл, худалдаа, үйлчилгээ									
Үндсэн чиг үүргийн нэр: 1. Газар тариалангийн бодлого зохицуулалт: Газар тариалангийн тариалангийн үйлдвэрлэлийн тогтвортой хөгжлийг хангах, эрчимжүүлэх									
Зорилт	1	Орон нутгийн хүн амын төмс, хүнсний ногооны хэрэгцээний 30 хувийг хангана.	Хангамжийн хувь	Хувь	17,7	25			
Арга хэмжээ	1	Төмс тариалсан талбай болон хураан авсан	Тариалсан талбайн хэмжээ	га	27	32			

		ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх	Хураан авсан ургацын хэмжээ	тн	238	290			
	2	Хүнсний ногоо тариалсан талбай болон хураан авсан ургацын хэмжээг нэмэгдүүлэх	Тариалсан талбайн хэмжээ	га	16,2	19,5			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 2. Хүнсний үйлдвэрийн хөгжлийн бодлого зохицуулалт: Хүнсний болон хоол үйлдвэрлэлд үнэ цэнийн болон кластерийн сүлжээг хөгжүүлэх, хүн амын хүнсний хангамжийг тогтворжуулах

Зорилт	1	Мах сүүн сүүн бүтээгдэхүүний орон нутгийн үйлдвэрлэлийн хэмжээ 2020 онд 325,1 тн байсныг 2024 онд 482,2 тн-оор нэмэгдүүлж хангамжийн хувийг 36,9 хувьд хүргэнэ.	Үйлдвэрлэлийн хэмжээ	Тн	325,1	432			
			Хангамжийн хувь	Хувь	19,6	26,3			
Арга хэмжээ	1	Үйлдвэр цехэд бэлтгэсэн мах, махан бүтээгдэхүүнийг хүн амын хэрэгцээнд нийлүүлэх	Бэлтгэсэн махны хэмжээ	Тн	321,4	427,0			
	2	Үйлдвэрийн аргаар боловсруулсан сүүний хэмжээг нэмэгдүүлэх	Нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	Мян.л	3,7	5,0			

Үндсэн чиг үүргийн нэр: 3 Хөнгөн, Жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ, хоршооны хөгжлийн бодлого, зохицуулалт: Хөнгөн үйлдвэр, Жижиг, дунд үйлдвэр, ахуйн үйлчилгээ, хоршооны салбарт кластерын сүлжээг хөгжүүлэх

	1	Арьс ширний анхан шатны тордолтын цех байгуулах	Цехийн тоо	Тоо	1	2			
			Ажлын байрны тоо	Тоо	3	6			

Арга хэмжээ	2	Өлзийт суманд ингэний фермерийн аж ахуйг байгуулж, сүүг үйлдвэр цехэд нийлүүлэн үнэлэмжийг нэмэгдүүлэх	Саальд хамрагдах ингэний тоо	тоо	0	120			
			Тухайн жилд нийлүүлсэн сүүний хэмжээ	тн	0	5,5			
	3	Сумдад мал төхөөрөх цех байгуулах	Цехийн тоо	Тоо	5	9			

Үндсэн чиг үүргийн нэр:4 Мал аж ахуйн хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, зохицуулах: Мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, бэлчээрийг зохистой ашиглах, хамгаалах, усан хангамжийг сайжруулах, малыг байгаль цаг агаарын эрсдлээс хамгаалах, тэжээлийн хангамжийг нэмэгдүүлэх, малчны орлого нэмэгдүүлэх, малын генетик нөөцийн үйл ажиллагааг төлөвлөх, бүртгэх

Зорилт	1	Малын тоог чанарт шилжүүлж биотехнологийн ололтыг 2024 онд 2300 малд нэвтрүүлнэ.	Хамрагдсан хонины тоо	Тоо	0	1500			
Арга хэмжээ	1	Сайнцагаан омгийн хонинд зохиомол хээлтүүлэг хийх	Бойжуулсан төл	Тоо	0	700			
	2	Стандартын шаардлага хангасан цөм сүргийн ангийн хээлтэгч, хээлтүүлэгчийг ээмэгжүүлэн бүртгэж, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санд хамруулах	Тухайн жилд ээмэгжүүлж бүртгэлжүүлсэн мал	Тоо	2100 0	26000			
Зорилт	2	Талхлагдсан 110,0 мянган га бэлчээрийн талбайг сэргээж, усан хангамжийг	Тухайн жилд сэргээсэн талбайн хэмжээ	Мян.га	100, 0	10,0			

		0.7 хувиар нэмэгдүүлнэ.	Усан хангамж нэмэгдүүлсэн хувь	Хувь	50,3	50,9			
Арга хэмжээ	1	Бэлчээрийн ургамалд хөнөөл учруулж буй мэрэгч амьтан үлийн цагаан оготной тэмцэх	Тухайн жилд тэмцсэн талбайн хэмжээ	Мян.га	100,0	10,0			
	2	Инженерийн хийцтэй худаг шинээр барьж байгуулах	Тухайн жилд шинээр гаргасан худгийн тоо	Тоо	23	10			
	3	Тэжээлийн олон наст ургамал тариалах	Тухайн жилд бэлчээрийн олон наст тариалсан талбайн хэмжээ	Га	0	3			
Зорилт	3	Айргийг аймгийн брэнд бүтээгдэхүүн болгон баталгаажуулах	Баталгаажуулсан эсэх	Тийм-1, үгүй-0	0	-			
Арга хэмжээ	1	Эрдэм шинжилгээний байгууллагуудтай хамтран ажиллах	Хамтран ажилласан байгууллагын тоо	Тоо	0	2			
	2	Лаборатори судалгааны ажил хийгдэх	Лаборатори судалгаа хийгдсэн тоо	Тоо	0	5			
Үндсэн чиг үүргийн нэр:5 Мал, амьтны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх: Мал, амьтны эрүүл мэндийг хамгаалах, суурь баазыг бэхжүүлэх, шинэчлэх									
Зорилт	1	Нийт мал сүргийн 20-с доошгүй хувийг дархлаажуулна.	Тухайн онд дархлаажуулсан малын эзлэх хувь	Хувь	16,2	21.4			
	1	Тархвар зүйн судалгаанд	Хамруулсан малын тоо	Мян.тол	650.0	750.0			

Арга хэмжэ э		үндэслэн халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх вакцинжуулалтад хамруулах							
	2	Малын халдварт, цусны шимэгч, зооноз, эндемик өвчний судалгааг аймгийн мал эмнэлгийн лабораторид хийх	Тухайн жилд судалгаанд хамрагдсан сорьц	Тоо /мянга/	13.0	17.0			
	3	Сум бүрийг вакцин хадгалах хөргүүртэй болгох	Тухайн жилд хөргүүртэй болсон сумын тоо	Тоо	0	5			

ХЯНАСАН: .....

ХЭРЭГЖИЛТ НЭГТГЭСЭН: .....